

**מגילת העצמאות
ישראל
הממשלה הזמנית
עיתון רשמי
מס' 1 תל-אביב ה' באירן תש"ח 14.5.1948 עמ' 1**

הכרזה על הקמת מדינת ישראל

בארץ-ישראל כמ' העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי ח'י קוממיות ממלכתית, בה יצר נכס תרבות ללאומיים וככל-אנושיים והוריש לעולם כולל את ספר הספרים הנצחי.

לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזורי, ולא חל מתפילה ומתקוה לשוב לארצו ולהדרש בתוכה את חירותו המדינית.

מתוך קשר ההיסטורי ומסורתיו זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז בمولחתם העתיקה; ובדורות האחerratedים שבו לארצם בהמוניים, וחולצים, מעפילים ומגנים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדול והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחרר שלום ומגן על עצמו. מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא לנפשו לעצמאות ממלכתית.

בשנת תרנ"ז (1897) נתכנס הקונגרס הציוני לקובל קריאתו של הוגה חזון המדינה היהודי תיאודור הרצל והכריז על זכות העם היהודי לתקומה לאומית בארץ.

זכות זו הוכרה בהצהרת בלפור מיום ב' בנובמבר 1917 ואושרה במנדט מטעם חבר הלאומים, אשר נתן במיוחד תוקף בין-לאומי לחבר היהודי שבין ארץ-ישראל ולזכות העם היהודי להקים מחדש ביתו הלאומי.

השואה שנחלולה על עם ישראל בזמן האחרון, בה הוכרעו לטבח מיליון יהודים באירופה, הוכיחה מחדש בפועל את ההכרח בפתרון בעית העם היהודי מחוסר המולדת והעצמאות על-ידי חידוש המדינה היהודית בארץ-ישראל, אשר פתח לרווחה את שעריו המולדת לכל יהודי ותעניק לעם היהודי מעמד של אומה שות-זכויות בתוך משפחת העמים.

שארית הפליטה שניצלה מהטבח הנאצי האום באירופה היהודי ארחות לא חדרו להעיף לארץ-ישראל, על אף כל קושי, מניעה וסכנה, ולא פסקו לתחזק את זכותם לחיי כבוד, חירות וعمل-ישראלים במולדת עם.

במלחמת העולם השנייה טרם היישוב היהודי בארץ את מלא- החלקו למאבק האומות השוחרות חירות ושלום נגד כוחות הרשע הנאצי, ובדם חיליו ובמאמציו המלחמתי קנה לו את הזכות להמן עם העמים מייסדי ברית האומות המאוחדות.

ב-29 בנובמבר 1947 קיבל עצרת האומות המאוחדות החלטה המחייבת הקמת מדינה יהודית בארץ-ישראל; העצרת תבעה מעת תושבי ארץ-ישראל לאחיזה בעצםם בכל ה策דים החדשניים בצדם הם לביצוע ההחלטה. הכרזה זו של האומות המאוחדות בזכות העם היהודי להקים את מדינתו אינה ניתנת להפקעה.

זו זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד בראשות עצמו במדינתו הריבונית.

לפיכך נתכנו, אנו חברי מועצת העם, נציגי היישוב היהודי וה坦ועה הציונית, ביום סיום המנדט הבריטי על ארץ-ישראל, ובתוכה זכותנו הטבעית וההיסטוריה ועל יסוד ההחלטה עצרת האומות

המאוחדות אלו מכוונים בזאת על הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל, היא מדינת ישראל.

אננו קובעים שהחל מרגע סיום המנדט, הלילה, אור ליום שבת ר' אייר תש"ח, 15 במאי 1948, ועד להקמת השלטונות הנבחרים והסדרים של המדינה בהתאם לחוקה שתיקבע על-ידי האספה המכוונת הנבחרת לא יאורר מ-1 באוקטובר 1948 - תפעל מועצת העם כמועצת מדינה זמנית, ומוסד הביצוע שללה, מנהלת-העם, יהווה את הממשלה הזמנית של המדינה היהודית, אשר תיקרא בשם ישראל.

מדינת ישראל פתחה לעליה יהודית ולקיבוץ גליות; השקود על פיתוח הארץ לטובה כל תושביה; תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונם של נביאי ישראל; תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה kali הבדל דת, גזע ומין; שבתיה חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות; נשמר על המקומות הקדושים של כל הדתות; ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות.

מדינת ישראל מוכנה לשתף פעולה עם המוסדות והנציגים של האומות המאוחדות בהגשמת החלטת העצרת מיום 29 בנובמבר 1947 ותפעל להקמת האחדות הכלכלית של ארץ-ישראל בשלמותה.

אננו קוראים לאומות המאוחדות לחתם יד לעם היהודי לבניין מדינתו ולקבל את מדינת ישראל לתוך משפחת העמים.

אנו קוראים - גם בתוך התקפת-הדים המנערכת עליינו זה החדשם - לבני העם הערבי תושבי מדינת ישראל לשמור על שלום וליטול חלוקם בבניין המדינה על יסוד אזרחות מלאה ושוואה ועל יסוד נציגות מתאימה בכל מוסדותיה, הזמניהם והקבועים.

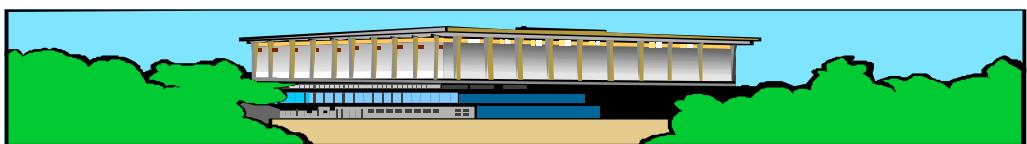
אנו מושיטים יד שלום ושכנות טובה לכל המדינות השכנות ועמיהן, וקוראים להם לשיתוף פעולה ועוזרת הדידות עם העם היהודי העצמאי בארץ. מדינת ישראל מוכנה לתרום חלקה במאםץ משותף לקידמת המזorgh התיכון שלו.

אנו קוראים אל העם היהודי בכל התפוצות להתלכד סביב היישוב בעליה ובבנייה ולעמוד לימיינו במערכה הגדולה על הגשمت שאיפת הדורות לגדות ישראל.

מתוך בטחון בצוות ישראלי הנהו חותמים בחתיות יהינו לעדות על הכרזה זו, במושב מועצת המדינה הזמנית, על אדרמת המולדת, בעיר תל-אביב, הימים הוה, ערב שבת, ה' אירן תש"ח, 14 במאי 1948.

11712-12 313

כטיגר, נסכו בוגר, כטיגר, נסכו בוגר, נסכו בוגר, נסכו בוגר, נסכו בוגר.

הכרזה העצמאות

Eléments pour votre commentaire

ב-14 במאי 1948 - ה' באדר התש"ח הכריזו חברי מועצת העם על הקמת המדינה. ניתן לחלק את הכרזה לארבעה חלקים: החלק המתאר את תולדות העם היהודי, את מאבקו לחידוש חייו המדיניים ואת ההכרה הבין-לאומית בזכותו זו; החלק האופרטיבי, המצהיר על הקמת המדינה; החלק המצהיר על העקרונות שינחו את מדינת ישראל; והפניה אל האו"ם, אל התושביםعرب של המדינה, אל מדינות ערב ואל ידנות הגולה.

אף על פי שאין לראות בהכרזה חוק או מסמך משפטי רגיל, יש לה תוקף משפטי, וחלקו הראשון שבה שימשו את בית המשפט העליון למטרות של פרשנות נורמטיבית. החלק השני והשלישי הנו מקור ההסכמה הראשונית במשפט הישראלי.

היינו שנטו לראות בהכרזת העצמאות, ובעיקר בחלוקת הארץ, חוכה, אולם בסדרה של החלטות קבע בית-המשפט העליון, שאין להכרזה תוקף של חוק קונSTITוציוני ושאין הוא חוק עליון אשר באמצעותו ניתן לבטל חוקים ותקנות הסותרים אותו.

La Déclaration d'Indépendance

La Déclaration d'Etablissement de l'Etat d'Israël, signée le 14 mai 1948 par les membres du Conseil national, représentant la communauté juive du pays et le mouvement sioniste à l'étranger, constitue le credo politique de la nation: l'impératif historique de la renaissance d'Israël; le cadre d'un Etat juif démocratique fondé sur la liberté, la justice et la paix conformément au message des prophètes d'Israël et l'appel à des relations de bon voisinage avec les Etats arabes voisins pour le plus grand profit de l'ensemble de la région.

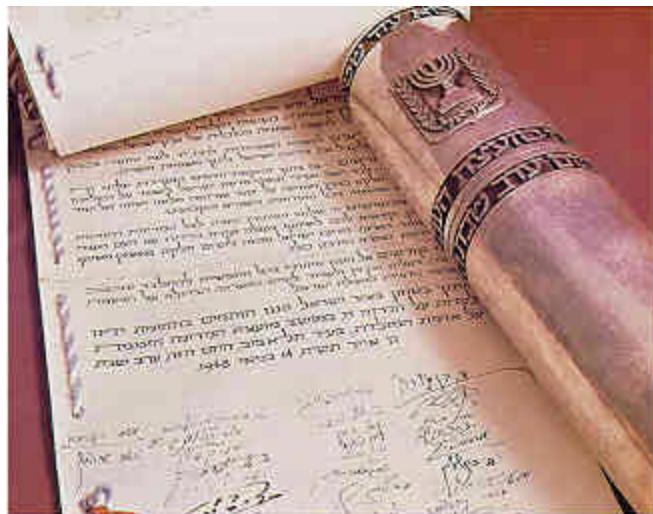
Extrait de la Déclaration d'Indépendance de l'Etat d'Israël

"Erets Israël (le Pays d'Israël) est le lieu où naquit le peuple juif. C'est là que se forgea son identité spirituelle, religieuse et politique. C'est là qu'il acquit son indépendance et créa des valeurs culturelles d'une portée à la fois nationale et universelle. C'est là qu'il fit don au monde entier de l'éternel Livre des Livres.

... les juifs s'efforcèrent au long des siècles de revenir dans le pays de leurs ancêtres... ils ont défriché les déserts, ressuscité la langue hébraïque, construit des villes et des villages et créé une communauté en pleine expansion, contrôlant sa vie économique et culturelle, recherchant la paix mais sachant aussi se défendre...

L'Etat d'Israël sera ouvert à l'immigration juive... stimulera le développement du pays pour le plus grand profit de tous ses habitants; il sera fondé sur les principes de liberté, de justice et de paix prônés par les prophètes d'Israël; il assurera à tous ses habitants une totale égalité des droits sociaux et politiques sans distinction de religion, de race ou de sexe; il garantira la liberté de culte, de conscience, de langue, d'éducation et de culture; il assurera la protection des Lieux saints de toutes les religions et sera fidèle aux principes de la Charte des Nations unies.

Nous tendons la main à tous les pays voisins et à leurs peuples et nous leur offrons la paix et des relations de bon voisinage; nous les invitons à coopérer avec le peuple juif rétabli dans sa souveraineté nationale."

מלחמת העצמאות

המלחמה הראשונה בין ישראל לבין מדינות ערב שהחלה ערב הקמת המדינה ונמשכה עד ינואר 1949. המלחמה פרצה עקבות דחיתת מדינות ערב והוועד הערבי העליון (הפלסטיני) את תוכנית החלוקה של האומות המאוחדות - החלטת העצרת הכללית 181 של האומות המאוחדות מ-29 בנובמבר 1947. עוד בעת הויכוח בעצרת הכללית של האו"ם, אימרו נציגי המדינות הערביות להשתמש בכוח כדי למנוע ביצוע ההחלטה.

שלב א': 29 בנובמבר 1947 - 31 במרס 1948 האלימות הערבית התפרצה يوم אחרי קבלת החלטה 181. ריות נורו על אוטובוס יהודי בקרבת נמל התעופה לוד, ושביתה כללית שהוכרזה על-ידי הוועד היהודי העליון הביאה לידי הצתתו ושידיתו של הרובע המסחרי היהודי שlid שער יפו בירושלים. בארץ היו עדין כ-100,000 חילילים בריטיים, וכוחם עלה בהרבה על זה של הכוחות הלוחמים משני הצדדים. אולם המדיניות הבריטית הייתה שלא להתערב בלחימה בין שני הצדדים, אלא כדי לשמר על ביתחונם של כוחותיהם ומתקניהם. במשך תקופה זו הייתה הפעילות הצבאית הערבית מורכבת מצליפות והטלת פצצות לעבר התבחורה היהודית לאורך הכבישים המרכזיים, ולעבר שכונות יהודיות מבזידות בערים מעורבות ובישובים מרוחקים.

ההגנה, הזורע הצבאית של היישוב המאורגן, התרכזה תחילת באמצעות, בהקפידה להגביל פעולות תגמול נגד האחראים הישירים להתקפות. לעומת זאת, המחרת שלא קיבלת את מרות המוסדות הרשמיים, ביצעה פעולות תגמול ללא אבחנה, כמו במקרה בו הונחה פצצה בשוק ערב. בין דצמבר 1947 לינואר 1948 עשו העربים, בעוזת מתנדבים מדינות ערבי השכנות, כמה ניסיונות לכבות יישובים יהודים מרוחקים (כפר-עציון, טירת-צבי, כפר-סאלד), אך נחדפו על-ידי מגיניהם היהודיים.

פעולות טרוריסטיות, שנעוזרו במקרים מספר בעריים בריטיים, היו מוצלחות יותר, בפרט בירושלים. הן כללו פיצוץ בניין המוסדות הלאומיים, משרדי מערכת העיתון ה"פלשטיין פוסט" ובתים מספר ברחוב בן-יהודה. בינואר 1948 נכנס לארץ-ישראל כוח מתנדבים ערבי בפיקודו של פואז אל-קאוקגי ונטל לידיו את השליטה על האזור הערבי בצפון. מתנדבים אחרים, בעיקר מקרב "האחים המוסלמים" במצרים, נכנסו לאזור חברון-בית-לחם בדרום. הכוח של קאוקגי - "צבא הישע" - מנתה בינואר כ-2,000 איש והגיע באפריל, לפי האומדנים, לכדי 5,000 עד 8,000 איש. כוח זה שיגר קצינים ויחידות קטנות לערים כמו חיפה ויפו, שהיו צפויות לכיבוש על-ידי היהודים, ותקף יישובים היהודיים בצפון (טירת-צבי, משמר-העמק, רמת-יוחנן), אך הצלחתן הצבאית של פעולות אלה הייתה מוגבלת. כמו כן תקף תחבורה היהודית לאורך הכבישים החשובים, בהצליחו לנתק את הקשר בין כמה יישובים מרוחקים (בכללם גוש עציון) לבין ירושלים, בין הנגב לתל-אביב ובין הגליל המזרחי לחיפה. התקפות אלה כמעט השיגו הצלחה פוליטית: ב-19 במרס 1948 הציעה ארצות-הברית להטיל על ארץ-ישראל משטר נאמנות זמני של האומות המאוחדות במקום החלקה.

שלב ב': 1 באפריל - 14 במאי 1948 מסיבות פוליטיות וצבאיות החליט פיקוד ההגנה ליטול את היוזמה כדי לסתום שליטה על השטחים שהוקצו המדינה. היהודית ולהקים קווי קשר יעילים עם היישובים היהודיים שMahonתם להם. "מבצע נחשון" הביא לפתחתה מחדש של הדרך לירושלים היהודית הנצורה, אם כי רק לפרק זמן קצר. ההגנה כבשה את כל העיר טבריה, שם היו היהודים נצורים בעיר העתיקה (18 באפריל); את חיפה (22 באפריל); את האזור המקשר בין תל-אביב לשכונות מרוחקות בסביבתה; את השכונות קטמון ושייח' ג'ראח בירושלים (שיה ג'ראח פונתה אחר כך בעקבות אולטימוטום בריטי); את הגליל המזרחי; את צפת כולה (גם בה היה מצור על הרובע היהודי). התערבות בריטית מנעה את כיבוש יפו בידי כוחות יהודים (העיר נכנעה במאוי).

על אף האופי הלא-סדיר של הלוחמה, אשר, בין היתר, מנע לקיחת שבויים, על-פי-רוב נשמרו זכויותיהם של התושבים הערבים שלא היו מעורבים בקרבות. בחיפה, למשל, עשו הרשויות היהודיות ככל יכולתן למנוע עזיבה המונית של הערבים. במקרים אחרים, כמו זה של דיר-יאסין, כפר ערבי במבואותיה המזרחיים של ירושלים, אשר נכבשה על-ידי כוחות אצ"ל ולח"י, לא נעשה מאץ כלשהו למנוע את הריגתם של זקנים, נשים וילדים חפים מפשע - להיפך, אף נתען שהרג נערך במתכוון כדי להאייז את מנוסת האוכלוסייה הערבית מהארץ. התקפות ערביות אחדות כגון זו על השירה שירדה מבית-החולים האוניברסיטאי "הדים" שעל הר הצופים, גרמו לקורבנות רבים, אך לא השיגו שום יתרון אסטרטגי. "צבא ההצלה" של קאוקגי הובס למשה בשלב זה. יצירת רצועת טריטוריה רצופה بشשליטה יהודית עילתה תרומה להחלטת נשיא ארצות-הברית להשעות את תוכנית הנאמנות ואפשרה את הכרזת העצמאות של

מדינת ישראל ב-14 במאי 1948.

שלב ג': 15 במאי - 10 ביוני 1948 ב-15 במאי הותקפה תל-אביב על-ידי מטוסים מצריים. התקפה זו הייתה אחת לפליישת הצדדים של מדינות ערבי לשטחה של ישראל. החלטתן המקורית של מדינות ערבי היה לסייע לערבי ארץ-ישראל על-ידי שיגור מטנדבים, כסף, נשק וסיווע לוגיסטי, והצבת צבאותיהן הצדדים לאורך הגבולות - אך לא למטרת פלישה מלאה. החלטה זו שונתה במחצית הראשונה של חודש מאי בגין דעתם של אנשי הצבא. ההחלטה לפולוש לישראל - שהיתה בעירה החלטה מצרית - נפתחה, כפי שנמסר, על-ידי המלך פארוק על הממשלה והצבא שלא רצו בכך. מבין השיקולים המצרים לפולוש היה יכול תוכנית שיזהסה למלך עבדאללה לספח חלקים מארץ-ישראל המערבית. התוכנית המקורית של הצבאות הפולשים, אשר לא תואמה כהלה, חזתה את תנועת הכוחות המצרים צפונה לעבר תל-אביב, התקדמות הכוחות הסורים, הלבנוניים והעריקים לעבר חיפה, וכיבוש הגדה המערבית וירושלים על-ידי הלגיון הירדי. כניסה חמישה צבאות סדירים למערכה, יצאה עברו ההגנה (זה"ל הוקם רשמית רק ב-27 ביוני), שעדיין לא היו לה ארטילריה, חיל אויר ושריון, מצב קרייטי. הצבא המצרי נעל אורך קו החוף, בתוקפו יישובים יהודים בדרך, כשהוא עוקף אחדים מהם (נירים, כפר-דروم) וכובש אחרים (ニיצנים, יד-מרדי). הוא נעצר 35 ק"מ בלבד מTEL-אביב, בידי כוח בלימה שగויס בחופזה והסתיע במטוסי הקרב הראשונים שהגיעו מצ'כוסלובקיה. הלגיון הערבי כבש את גוש-עציון, את בית-הערבה ואת מפעלי האשlag אשר בקצתו הצפוני של ים-המלח. שני יישובים אחרים, צפונית לירושלים, פונו.

הלגיון נכנס לירושלים שם כבש, אחרי קרבות מר, את הרובע היהודי המנותק בעיר העתיקה, אך לא הצליח, למרות ניסיונות הוורים ונשנים, לחזור למערב העיר. ההגנה לא הצליחה לסלק את הלגיון מלטרון, אשר חלשה על הכביש לירושלים הנצורה. אולם נסלה דרך אלטרנטיבית - "כביש בורמה" - אשר באמצעותה ניצלה העיר מרעב וכניעה בשל המחסור במזון, בנשק ובתחמושת. הצבא הסורי כבש את מסדה ושער-הגולן, דרוםית לים-כנרת, אך נבלם בשערי דגניה על-ידי "בקבוקי מולוטוב" מתוצרת בית וכלי ארטילריה ללא כוונת שהגיעו מצפת. לאחר מכן פנו הסורים צפונה ותפסו ראש גשר מערבית לנهر הירדן במשמר-הירדן. הצבא הלבנוני כבש את מלכיה, אולם לאחר מכן כמעט שלא נטל עוד חלק בפעולות התקפה. בראשית יוני איבדה מתקפת המלח' הערבית את יתרונה, והתקומות לנוכח מהיר התפוגנו. עם זאת סבלו הכוחות של ישראל פגימות כבדות. על כן אין להתפלא, שני הצדדים קיבלו ברגשות של הקלה את החלטת מועצת הביטחון, שקרה להפוגה של 28 יום בקרבות. ההפוגה נכנסתה לתוקף ב-10 ביוני 1948.

שלב ד': 10 ביוני - 18 ביולי 1948 כאשר התאחדו הקרים ב-8 ביולי, היה

המצב שונה. ציוד כבד, שנרכש לפניו קום המדינה אך הובא לאرض רק אחרי סיום המנדט הבריטי, נקלט על-ידי צה"ל. המבנה הארגוני והמבצעי של יחידות הצבא שונה. ישראל נטלה את היוזמה בצפון. "מבצע דקל" הביא לידי כיבוש הגליל התיכון, כולל נצרת, אולם "מבצע ברוש" הצליח רק חלקית לצמצם את ראש הגשר הסורי ליד משמר-הירדן. בחזיות המרכזית הביא "מבצע דני" לכיבוש רמלה ולוד (כולל נמל התעופה החיווני) מיד הlgion הערבי. השלב השני של המבצע נועד לכיבוש לטрон ורמאללה ויצירת פרוזדור רחב יותר לירושלים, אך הניסיון נכשל. בירושלים נכשל גם ניסיון לכיבוש את העיר העתיקה ועל אף קרבות מרים בגזרות שונות לא חלו שינויים ממשיים בכווים. בדרום הצלicho המצרים שוב לsegor את הכביש הרומי לנגב. קרב כבד התחולל סביב קיבוץ נגבה, בקרבת כביש הרוחב מן החוף אל הר חברון, אולם נפתחה דרך אלטרנטיבית, ששימשה בשעות הלילה לתחבורת יהודית בין הצפון והדרום, בעוד הדרך המזרחית-מערבית שחצתה אותה, ששימשה את הכוחות המצרים בשעות היום. היוזמה עברה עכשו לידי ישראל, ובאמצעות הנציג הבריטי במועצה הביטחון, ביקשו העربים הפוגה לזמן בלתי מוגבל. הפוגה זו נסעה לתקופה לאחר 10 ימי קרבות, ב-18 ביולי.

שלב ה': 19 ביולי - 5 בינואר 1949 במהלך ההפoga השנייה עשה הרוזן ברנדוט - המתווך מטעם האו"ם - מאמץ להשיג פתרון מדיני, שלא הוכתר בהצלחה. בניתוח הקימה מדינת ישראל צבא של יותר מ-100,000 איש, כשהscal אדם שישי במדינה מגויס. בעקבות ניסיונות המצרים לנתק את הנגב והצעתו של ברנאדוט להוציא את הנגב מתוך המדינה היהודית, הצליח צה"ל ב-15 באוקטובר בפעולה מהירה ("מבצע יואב") לפתח את הכביש לדרום ולכיבוש את באר-שבע ב-21 באוקטובר. הכוחות המצרים בהר חברון ובמבוואותיה הדרומיים של ירושלים היו עתה מנוקקים מבסיסיהם. ב"מבצע אל-הר" הרחיב צה"ל את הפרוזדור הצר והבלתי בטוח לירושלים לצד דרום. הכוחות הבלתי סדירים הערביים, אשר מעולם לא הסכימו להפoga, המשיכו בניתוח בפועלות הטרדה נגד יישובים וכוחות יהודים בצפון. התקפת הנגד הישראלית, "מבצע חירם" (29-31 באוקטובר), הביא לכיבוש הגליל העליון באמצעות מלכחים מצפה במזרחה ומהורף הים במערב. כן נכבש חלק משטח לבנון הסמוך לגיליל העליון, "מבצע חורב" (בדצמבר) נועד לגרש את שארית הכוחות המצרים מהארץ. כוחות צה"ל התקדמו דרומה דרך המדבר אל כפר עוג'ה שבגבול ולתוון סיני, בכווים את ابو-עגילה ובהגיון אל הים דרומי לרצועת-עזה. לחץ אמריקני-בריטי משותף אילץ את ישראל לסתור מחצי האי סיני, אך כוחותיה נערכו מחדש מזרחת לגבול עזה. עתה, כאשר הכוחות המצרים ברצועת-עזה היו בסכנת ניתוק והדרכים לעבר מצרים נשאו ללא הגנה, הסכימה מצרים, ב-5 בינואר 1949, לנחל משא-ומתן להסכם שביתת נשק - דבר שנתבע על-ידי מועצת הביטחון כבר ב-16 בנובמבר. הפוגה חדשה נסעה לתקוף ב-7 בינואר, כאשר